

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران
مدرسه علمیه کوثر شهرستان کاشان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

حق و باطل و مصادیق شناخت آن از دیدگاه قرآن

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین آقای روحانی

استاد داور:

حجت الاسلام والمسلمین آقای اصولی

تهیه و تنظیم:

فهیمة بارونقی

پاییز ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران
مدرسه علمیه کوثر شهرستان کاشان

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

حق و باطل و مصادیق شناخت آن از دیدگاه قرآن

استاد راهنما:

حجت الاسلام والمسلمین آقای روحانی

تهیه و تنظیم:

فهیمة بارونقی

تقدیر

تقدیر به :

روح پاک همسر

مرحوم «سعید عزیززادگان» او که در میان ما نیست اما یاد و خاطرش همیشه باقی است.

و به پدر و مادر بزرگوار

دریای بی کمران خداکاری و عشق که وجودم برایشان همه رنج بود و وجودشان برایم همه مهر؛ آن دو فرشته ای که از خواسته هایشان گذشتند، سفتی ها را به جان فریرند و خود را سپر بلای مشکلات و ناملایمات کردند تا من به جایگاهی که اکنون در آن ایستاده ام برسم.

و به تمام آنان که رفتند تا ما بمانیم و بدانیم

می نویسم تا یادم نرود تمام وجودم را از عروج شما دارم

تقدیر به شهیدان هسته ای میهن اسلامی ام ایران، و خانواده های این شهیدان،
فصوصا

« علیرضا احمدی، روشنو آرمیتا رضایی نژاد ».

و به تمام آزاد مردانی که نیک می اندیشند و عقل و منطق را پیشه خود نموده و جز رضای الهی و پیشرفت و سعادت جامعه، هدفی ندارند. دانشمندان، بزرگان، و جوانمردانی که جان و مال خود را در حفظ و اعتلای این مرز و بوم خدا نموده و مینمایند.

تقدیر و تشکر

باسپاس و تشکر فراوان از:

مدیریت محترم «هوزه علمیه کوثر» سرکار خانم «یشربی»
و بزرگواری های استاد ارجمند «مجه الاسلام والمسلمین آقای روحانی»
و راهنمایی های مشفقانه استاد گرامی «مجه الاسلام والمسلمین آقای اصولی»
و دلسوزی و مهربانی های پدر و مادرم که در این مسیر کمک شایانی به این فقیر
نمودند.

- ۱۵- جوادی آملی ، عبدالله ، **حکمت علوی** ، چاپ سوم ، قم ، مرکز نشر اسراء ، ۱۳۸۶.
- ۱۶- جوادی آملی ، عبدالله ، **تفسیر موضوعی قرآن** ، ۱۷ جلدی ، مرکز نشر فرهنگی رجاء ، ۱۳۶۳.
- ۱۷- حسینی بهشتی ، محمد ، **حق و باطل در قرآن** ، چاپ هفتم ، بنیاد نشر آثار و اندیشه های شهید آیت الله دکتر بهشتی .
- ۱۸- حلی ، حسن ابن مطهر ، **کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد** ، قم ، موسسه النشر الاسلامی ، ۱۴۱۳ هـ.
- ۱۹- حرانی حلبی ، ابو محمد حسن بن علی بن حسین بن شعبه ، **تحف العقول** ، ۲ جلدی ، مؤسسه انتشارات اسلامی ، در سال ۱۴۰۴ ق.
- ۲۰- حسن زاده آملی ، حسن ، **نصوص الحکم بر فصوص الحکم** ، چاپ ۲۱ ، تهران ، مجمع ذخایر اسلامی (کدنا) ، ۱۳۶۵ شمسی.
- ۲۱- خرمشاهی ، بهاء الدین ، **فرهنگ و دین** ، تهران ، نشر دانشگاهی ، ۱۳۶۱.
- ۲۲- خرمشاهی ، بهاء الدین ، **ترجمه علم و دین** ، نشر دانشگاهی ، تهران ، ۱۳۶۱.
- ۲۳- خرمشاهی ، بهاء الدین ، **دانش نامه قرآن و قرآن پژوهی** ، ۲ جلدی ، انتشارات ناهید ، چاپ دوم ، ۱۳۸۱ شمسی.
- ۲۴- خرازی ، سید محسن ، **ترجمه بدایه المعارف فی عقاید الامامیه** ، ترجمه مرتضی ، متقی نژاد ، ۲ جلدی ، چاپ هشتم ، قم ، انتشارات عصر غیبت ، ۱۳۹۰.
- ۲۵- خوانساری ، آقا جمال الدین ؛ **شرح بر غرر الحکم و دررالکلم** ؛ ۱۱۲۲ ق ، ۷ جلدی ، چاپ اول ، تهران ، دانشگاه تهران ، ۱۳۶۶ شمسی .
- ۲۶- الخوری الشرتونی ، سعید ، **اقرب الموارد** ، طبع بیروت ، ۱۸۸۹ م .
- ۲۷- دیلمی ، حسن ابن محمد ، **ارشاد القلوب الی الصواب المنجی من عمل به من الیم العقاب** ، ۲ جلدی ، انتشارات شریف رضی ، ۱۴۱۲ هـ.
- ۲۸- راغب اصفهانی ، حسین ابن محمد ، **المفردات فی الفاظ القرآن** ، بیروت ، دارالتراث العربی ، ۱۳۹۰.
- ۲۹- زبیدی ، محمد بن محمد مرتضی ، **تاج العروس من جواهر القاموس** ، ۱۱۴۵ - ۱۲۰۵ ق ، مصحح ، علی شیری ، مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی.
- ۳۰- سبجانی ، جعفر ، **منشور عقاید امامیه** ، چاپ چهارم ، قم ، موسسه امام صادق (علیه السلام) ، ۱۳۸۶.
- ۳۱- سید قطب ، **فی ظلال القرآن (تفسیر)** ، چاپ هفدهم ، دار احیاء التراث العربی ، بیروت .

- ۳۲- شیخ صدوق ، علی بن محمد ابن بابویه قمی ، **جامع الاخبار** ، چاپ ۲۱ ، ۱۳۱۴ شمسی ، مجمع ذخایر اسلامی (کدنا).
- ۳۳- شیخ مفید ، **الارشاد** ، در شناسایی مقام چهارده معصوم (ع) و زندگانی ایشان ، ترجمه ، حاج شیخ محمد باقر ، ساعدی خراسانی ، دو جلدی ، تهران ، کتابفروشی اسلامیة ، ۱۳۶۴ شمسی .
- ۳۴- طباطبایی ، سید محمد حسین ، **المیزان فی تفسیر القرآن** ، ۲۰ ج ، بیروت ، موسسه الاعمی ، ۱۴۱۷ ق .
- ۳۵- طیب ، سید عبد الحسین ، **اطیب البیان فی تفسیر القرآن** ، چاپ سوم ، تهران ، انتشارات اسلام ، ۱۳۶۶ ش .
- ۳۶- طوسی ، محمد ابن حسن ، **التهدیب** ، ۳۸۵-۴۶۰ ه ق ، چاپ ۲۱ ، ۱۳۱۷ ه . ش .
- ۳۷- طوسی ، محمد بن محمد نصیرالدین ، **کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد** ، چاپ ۲۱ ، مشهد ، مرکز اسناد آستان قدس رضوی ۱۳۹۰ .
- ۳۸- طبرسی ، رضی الدین ابی نصر حسن بن فضل ، **مکارم الاخلاق** ، ۱۳۱۴ ش ، قم ، موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان ، ۱۳۸۷ .
- ۳۹- طبرسی ، فضل بن حسن ، **تفسیر مجمع البیان** ، چاپ ۲۱ ، مشهد ، سازمان کتابخانه ها ، موزه ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی ۱۳۹۰ .
- ۴۰- عبد الباقي ، محمد فواد ، **معجم المفهرس** ، قاهره ، انتشارات دار الکتب المصر ، ۱۳۶۴ .
- ۴۱- عروسی حویزی ، عبد علی بن جمعه ، **نور الثقلین** ، (احتمالاً ۱۰۹۱ ق) ۱۲۷۲ ق ، مجمع ذخایر اسلامی (کدنا).
- ۴۲- علایی طالقانی ، سید محمود ، **پرتوی از قرآن** ، چاپ ۲۱ ، قم ، مؤسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان ، ۱۳۸۷ .
- ۴۳- فیض کاشانی ، محمد ابن شاه مرتضی ، **تفسیر الصافی** ، نشر ذوی القربی .
- ۴۴- فیومی ، احمد بن محمد ، **المصباح المنیر** ، قم ، مؤسسه دارالهجرة ، ۱۴۰۵ ه ق .
- ۴۵- قمی ، شیخ عباس ، **سفینه البحار** ، ۸ جلدی ، چاپ سوم ، تهران ، دارالاسوه ، ۱۳۷۳ .
- ۴۶- قرشی ، علی اکبر ، **قاموس قرآن** ، چاپ اول ، تهران ، دار الکتب الاسلامیه .
- ۴۷- قرطبی ، محمد ابن احمد ، **الجامع الاحکام القرآن** ، بیروت ، دارالکتب العربی ، ۱۴۲۳ ق .
- ۴۸- قرائتی ، محسن ، **تفسیر نور** ، ۱۲ جلدی ، تهران ، مرکز فرهنگی درس هایی از قرآن .
- ۴۹- کلینی ، ابو جعفر ، **اصول کافی** ، ترجمه ، محمد باقر کمره ای ، ۶ جلدی ، تهران ، انتشارات اسوه ، چاپ ششم ، ۱۳۸۳ .

- ۵۰- کاشانی ، عبدالرزاق ، **شرح منازل السائرین**، قم، انتشارات بیداراسلامی، ۱۳۶۵.
- ۵۱- مصطفوی، حسن ، **التحقیق** ، ۲جلدی ، تهران ، موسسه الطباعه والنشر ، چاپ اول ، ۱۴۱۶ ق.
- ۵۲- معلمی ، حسن ، **نگاهی قرآنی به حق و باطل** ، چاپ چهارم ، تهران ، کانون اندیشه جوان ، ۱۳۸۹.
- ۵۳- معین ، محمد ، **فرهنگ معین فارسی**، چهار جلدی ، نشر زرین ، چاپ دوم ، ۱۳۸۶ .
- ۵۴- مطهری ، مرتضی ، **نبرد حق و باطل** ، انتشارات صدرا ، چاپ سی ام ، ۱۳۸۹.
- ۵۵- مطهری ، مرتضی ، **مجموعه آثار**، انتشارات صدرا ، چاپ دوازدهم ، اردیبهشت ۱۳۸۴.
- ۵۶- مصطفوی ، حسن ، **التحقیق فی کلمات القرآن الکریم** ، تهران، ترجمه و نشر کتاب.
- ۵۷- مدرسی ، سید محمدتقی ، **تفسیر من هدی القرآن (تفسیر هدایت)**، ۱۲ جلدی ، تهران ، دار محبی الحسین .
- ۵۸- محمدی ری شهری ، محمد ، **منتخب میزان الحکمه** ، ۱۴ جلدی ، چاپ هشتم ، سازمان چاپ و نشر دار الحدیث ، ۱۳۸۶ .
- ۵۹- مجلسی ، محمد باقر ، **بحار الانوار** ، ۴۴ جلدی ، بیروت ، موسسه الوفاء ، ۱۴۰۳ ق .
- ۶۰- مکارم شیرازی، ناصر ، **تفسیر نمونه** ، ۲۷ جلدی ، چاپ ۱۹ ، تهران ، دارالکتب الاسلامیه ، ۱۳۷۸ ه .
- ۶۱- میبدی ، رشید الدین احمد ، **کشف الاسرار و عده الابرار** ، تهران ، انتشارات امیر کبیر ، ۱۳۷۱ ش .
- ۶۲- مشکینی اردبیلی ، علی ، **تحریر المواعظ العددیه** ، نشر الهادی .
- ۶۳- مصباح یزدی ، محمد تقی ، **آموزش عقاید** ، چاپ ۲۱ ، چاپخانه سپهر ، انتشارات امیر کبیر ، تابستان ۱۳۸۵ .
- ۶۴- نعیم آبادی ، غلامعلی ، **راه های شناخت و نشانه های حق و باطل** ، چاپ اول ، قم ، توسعه قلم ، ۱۳۸۹.
- ۶۵- نصیرالدین طوسی ، محمد بن محمد ، **کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد** ، چاپ ۲۱ ، نشر، مشهد، مرکز اسناد آستان قدس رضوی ۱۳۹۰ .
- ۶۶- نوری طبرسی ، حسین ، **مستدرک الوسائل** ، چاپ ۲۱ ، ۱۳۱۹ ق ، قم ، موسسه آل البيت (علیهم السلام) لاحیاء التراث ، ۱۳۸۲.
- ۶۷- یعقوبی ، احمد بن اسحاق ، **تاریخ یعقوبی** ، ۲ جلدی ، ترجمه دکتر محمدابراهیم آیتی ، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی ، ۱۳۸۲ .

فهرست روزنامه ها

- ۱- صفدری، رضا، **روزنامه کیهان**، تاریخ نشر ۱۳۸۹/۰۱/۱۷ شمسی.
- ۲- صفدری، رضا، **روزنامه کیهان**، تاریخ نشر ۱۳۸۸/۱۲/۱۸ شمسی.
- ۳- منصوری، محمدباقر، **روزنامه کیهان**، تاریخ نشر ۱۳۸۷/۰۵/۰۶ شمسی.
- ۴- حسینی خراسانی، سید احمد، **روزنامه خراسان**، تاریخ نشر ۱۳۸۸/۰۶/۱۹ شمسی.
- ۵- حق و باطل در کربلا، حضرت ایت الله آقا مجتبی تهرانی، **روزنامه صبح صادق**، تاریخ نشر ۱۳۹۰/۸/۳۰.

فهرست سایت ها

- ۱- www.KAMENEI.IR
- ۲- www.۶۲۰.blogspot.com، صفحات وب رئیس جمهور.
- ۳- www.tebyan.net، موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان.
- ۴- Noor mags. پایگاه مجلات تخصصی.
- ۵- راسخون. نت.
- ۶- کتابخانه طهور.
- ۷- مرکز پاسخگویی به سوالات دینی.
- ۸- موسسه ترویج فرهنگ قرآنی، درس هایی از قرآن.
- ۹- منتظر المهدی.
- ۱۰- شهر مجازی قرآن کریم.
- ۱۱- کانون گفتگوی قرآنی.

فهرست نرم افزارها

- ۱- نورالانوار ۲؛ مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.
- ۲- گنجینه روایات نور ۱-۲؛ مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.
- ۳- فیض تمام ۲؛ مرکز تحقیقات رایانه ای حوزه علمیه اصفهان.

- ۴- حدیث ولایت ؛ مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی.
- ۵- مکتب مطهر ؛ مجموعه آثا شهید مطهری ؛ گروه فرهنگی هنری امید مهر.

فهرست مقالات

- ۱- حق و باطل در قرآن کریم ، دکتر عباس مصلائی پور، استادیار و عضو هیات علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام.[منبع:نشریه مجموعه مقالات (قرآن و اخلاق)].
- ۲- حق و باطل از دیدگاه امام علی علیه السلام، دکتر رضا رستمی‌زاده ، دکتري علوم قرآنی و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان .
- ۳- حق و باطل در قرآن کریم ، حسین شاهد خطیبی .
- ۴- حق و باطل در اندیشه مهدویت ، یحیی صالح نیا .
- ۵- ملاک تمییز حق و باطل از دیدگاه قرآن ، حمزه خان بیگی اشنویه .

فهرست مجلات

- ۱- بررسی جریان حق و باطل از ابتدای خلقت تا صدر اسلام ؛ برگرفته از وب رئیس جمهور، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۰ .
- ۲- بررسی جریان حق و باطل از ابتدای خلقت تا صدر اسلام ؛ برگرفته از وب رئیس جمهور، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۹۰ .
- ۳- مهدویت و فرجام ستیزش حق و باطل ، رحیم کارگر، مجله شماره ۳۴، بهار ۹۰ ، مدیرمسئول: حجت الاسلام و المسلمین محسن قرائتی ، سردبیر: حجت الاسلام دکتر روح الله شاکری زواردهی.
- ۴- مهدویت در قرآن ، مجله تخصصی انتظار موعود ، شماره ۱۹ .
- ۵- مقاله فلسفه نظری تاریخ و دکتري مهدوین، فصلنامه انتظار، ش ۱۷، صص ۱۰۶-۱۱۶.
- ۶- ویژگی های حق و باطل در قرآن ، نشریه فلسفه ، کلام و عرفان ؛ درس هایی از مکتب اسلام ، سال ۲۲ ، شماره هشت ، آبان ۱۳۶۱ .